

Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος: Στο Άγιο Πνεύμα που είναι σύνθρονο με τον Χριστό, τον αιώνιο Βασιλιά, από τον Οποίον και διά του Οποίου, αφού κατέβηκε αυτεξούσιο, χορήγησε στους ανθρώπους την υιοθεσία (Λέων ο Αυτοκράτορας και Φιλόσοφος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 5 Ιουνίου, 2017

Λόγος ΙΓ'

Χθες έκαμνε την πανήγυρη με τον ερχομό Του ο Παράκλητος, και κάνοντας χαρούμενη την ημέρα και με το να προσκομίσει τη συμφιλίωση προς τον Θεό και Πατέρα, έκαμνε λαμπρή την παράσταση. Σήμερα συστήνουμε εμείς την πανήγυρη, σαν να απολαμβάνουμε κάποια υπόλοιπα της χθεσινής ιερής ηδονής. Χθες Εκείνος μας τιμούσε με την παρουσία Του, σήμερα τιμούμε εμείς τον ερχομό του Παρακλήτου. Χθες για εμάς υπόθεση της πανήγυρης ήταν η ευεργεσία που δεχτήκαμε, σήμερα αφορμή για να πανηγυρίζουμε είναι **η δοξολογία του Πνεύματος. Ποια, λοιπόν, δοξολογία πρέπει να γίνει προς Εκείνο;** Μα φυσικά η ομολογία της δόξας που αρμόζει στον Θεό. Για την οποία αποστέλλεται βέβαια από τον Υιό, αφού πραγματεύθηκε αυτό μ' Αυτόν. Διότι Εκείνο ήλθε για να Τον δοξάσει (Ιω. ιστ' 14) . Όμως έφτασε για να εμφανίσει στο πλάσμα Του και τη δική Του τιμή. Επειδή ακριβώς η τιμημένη Τριάδα και πριν ακόμη να υπάρξει ο κόσμος, έπρεπε επίσης να τιμάται και από όσους βρίσκονται στον κόσμο. Σήμερα, έχοντας την προθυμία αυτό να κάνει ο λόγος μου, αρχίζει με τον εξής τρόπο:

Υπάρχει ένας Θεός στον Πατέρα και τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, Τριάδα προσώπων, που ενώνεται σε μια μονάδα φύσεως, αυθύπαρκτη, υπερπλήρης, που πάντα υπάρχει και που χορηγεί την ύπαρξη στα όντα. Η προαιώνια δόξα του Πατέρα δεν μειώνεται από τον Υιό, που πριν δεν ήταν γνωστός και μετά φανερώθηκε με τη δόξα του Πατέρα. Ούτε ο Υιός, με το να λάμψει αργότερα, είναι κατώτερος από τον Πατέρα, ούτε το Άγιο Πνεύμα πήρε την ύπαρξή Του αργότερα αν και έχει τρίτη τάξη στη θεολογία. Αλλά και τα τρία Πρόσωπα υπάρχουν μαζί και δοξάζονται με την ίδια τιμή, αν και ο Πατέρας φέρεται ως η αρχή και η ρίζα, ο δε Υιός και το Πνεύμα σαν κάποιοι βλαστοί που προαιωνίως εκβλάστησαν μαζί. Σ' αυτό, λοιπόν, το δόγμα για τον Θεό, την παλιά εποχή, κάποιοι βέβαια μύηθηκαν, όταν από φιλανθρωπία ή αγαθότητα της θεότητας, που έχει εξουσία επάνω σε όλα, ξεσκεπάσε τον Εαυτό Της,

πλην όμως αμυδρά, σαν να ζωγραφίστηκε το κάλλος της ευσέβειας με κάποια σκοτεινά χρώματα, και έμεινε κρυμμένη η μεγάλη λαμπρότητα για να φανερωθεί τον κατάλληλο καιρό. Έτσι, λοιπόν, τον Θεό και Πατέρα πριν τιμούσε μόνον ο λαός που έλεγε πως Τον γνωρίζει, χωρίς να μετέχει στην τιμή αυτή ο Υιός, ο Οποίος έχει όλα όσα έχει και ο Πατέρας, αν και σε πάρα πολλές εμφανίσεις ο Υιός έδειχνε τον Εαυτό Του. Το Πνεύμα, που προαιωνίως μαζί με τον Πατέρα έχει το φως και λάμπει μαζί Του, Αυτό που εμφανίστηκε σ' εμάς μέσα στον χρόνο, ούτε κι Αυτό δεχόταν ακόμη από τους ανθρώπους την τιμή που Του έπρεπε. Επειδή όμως από τη μια η δόξα του Πατέρα έγινε πιο φανερή μέσω του Μονογενή Υιού και συγχρόνως φανερώθηκε η θεότητά Του προς εκείνους που δεν είχαν μνηθεί στη σωτηρία τους, ήδη λοιπόν εμφανίζεται και το Πνεύμα και βασιλεύει μαζί. Και πριν βέβαια, όταν ο Λόγος ήταν στη γη με τη σάρκα, ήταν μαζί Του το Πνεύμα και συνεργαζόταν στα έργα που έκαμνε ως Θεός και έδινε μαρτυρία ότι Αυτός ήταν Υιός και λάμβανε και Αυτό μαρτυρία από Εκείνον. Όμως μετά, **όταν ο Υιός αναλήφθηκε από εμάς, το Πνεύμα κατέβηκε με τη δική Του δύναμη και εμφανίστηκε πιο καθαρά, σαν φωτιά.**

Τώρα, αντί για τον Παράκλητο Χριστό που αναλήφθηκε, **παρουσιάστηκε καθαρά το Πνεύμα, κατεβαίνοντας σαν άλλος Παράκλητος** (Ιω. ιδ' 16), εκπληρώνοντας την υπόσχεση Εκείνου και γεμίζοντας κάθε άνθρωπο με την ενίσχυσή Του σ' αυτόν, εκπληρώνοντας όμως και την προφητεία για την ενίσχυσή Του σε κάθε άνθρωπο (Ιωήλ β' 28), και εκείνα που έλεγαν γι' Αυτό τα θεοφόρα χείλη. Τώρα, χωρίς να διαιρείται με το να μοιράζεται στους μαθητές, φανερώνει το αξίωμά Του, **όχι συνεργαζόμενο όπως πριν, αλλά εργαζόμενο το Ίδιο τα θαυμάσια, και με τη συγγένεια που έχουν τα έργα με τα έργα του Χριστού, βεβαιώνει τη συγγένεια της φύσεώς Του μ' Αυτόν**. Πρώτα, από τα χείλη των αγραμμάτων ακούγονταν τα λόγια του Χριστού, του διδασκάλου της σοφίας, τώρα από την αμαθή γλώσσα των μαθητών ξεχύνεται λόγος γεμάτος γνώση. Είναι ίσο το θεϊκό αξίωμα στον Υιό και στο Πνεύμα, γι' αυτό και παλαιότερα και τώρα είναι όμοια τα γεγονότα. Πρώτα, το Πνεύμα με τον Λόγο, που κυριαρχούσε, συνεργαζόταν για την υπηρεσία προς τα πλάσματα, τώρα όντας παρόν το Ίδιο και φτάνοντας στους υπηρέτες ενεργεί τα μυστήρια. Λοιπόν, ας τιμάται με την ίδια τιμή το Πανάγιο Πνεύμα που είναι ίσο στην ενέργεια με τον Υιό, και για τον λόγο αυτό ίσο και στην ουσία, από εκείνους που γνωρίζουν καλά πώς να δείχνουν ευγνωμοσύνη, και φυλάγουν χωρίς προσβολές το αξίωμα της δεσποτικής μεγαλειότητας.

Ας δοξάζεται θεϊκά το Πνεύμα από εκείνους που είναι άξιοι να γνωρίζουν τη δόξα της θεότητάς Του. Διότι ο Ιουδαίος από τον φθόνο στρέφεται προς το σκοτάδι, και όποιος από το άλλο σκοτάδι της απιστίας του αφαιρέθηκε η δράση, αντί να επαινεί, διασύρει αυτά που γίνονται. Και καταειρωνεύεται το μυστήριο, μη κατανοώντας, από αθεράπευτη αμυαλοσύνη, το παράδοξο που έχουν τα όσα τελούνται. Ούτε κλείνει το γεμάτο αναίδεια στόμα του για εκείνα που βλέπει, δηλαδή άνδρες που δεν ήξεραν

πριν να χρησιμοποιούν ούτε τη δική τους γλώσσα, μεμιάς στη γλώσσα κατέχουν το πρωτείο, και τις ξένες γλώσσες μιλούν σαν να τους είναι συνηθισμένες. Αλλά, αντί να οδηγείται από το θαύμα προς την πίστη, διεγείρεται προς χλευασμό εκείνων τους οποίους εμπνέοντας το Πνεύμα ενεργεί τα παράδοξα. Τι λες εσύ που είσαι γεμάτος με μανία, από την οποία αφού μια φορά σκοτίστηκε ο λογισμός σου, δεν μπορεί να συνέλθει και να ανανήψει, αλλά επάνω στα προηγούμενα πταίσματα προσθέτεις και νεότερα πταίσματα; Ο μούστος έκανε τα αμαθή στόματα να μιλούν για μεγαλεια (Πράξ. β' 13) και πηγάζουν ποταμό σοφίας με τη μέθη; Ω ανόητε Ιουδαίε, με τη γεμάτη ασέβεια αδιαντροπιά σου! Επειδή την παλιά εποχή επικοινωνώντας με θεολόγους, αφού δεν έγινες τέτοιος ώστε από εκεί να χειραγωγηθείς για να κατανοήσεις αυτά που γίνονται σήμερα, και αφού από φθόνο αποστειρώσει με τη θέλησή σου τη χειραγωγή, πρόσεξε τώρα αυτούς που θεολογούν με αγράμματα χείλη και μάθαινε από αυτούς ότι όχι ο μούστος, όπως εσύ φλυαρείς, αλλά η έμπνευση από ψηλά κατεργάσθηκε την ευγλωττία. Εκπαιδεύσου τώρα και χωρίς τη θέλησή σου μάθαινε πως αυτά τα λόγια που μελετώντας δεν καταλάβαινες, με τη σημερινή έκχυση του Αγίου Πνεύματος, που από πριν προμηνύονταν, τα εξηγεί σ' εσένα η ερμηνεία του ψαρά (Πράξ. β' 17). Εσύ, λοιπόν, ίσως όπως και πριν έδειξες κακουργία με τυφλή γνώμη, έτσι και τώρα κλείνοντας τα αυτιά δεν θέλεις να γνωρίσεις τα όσα λέγονται, ούτε συμβιβάζεσαι για τη δική σου σωτηρία, αλλά αυτόν τον πόλεμο, που για δικό σου κακό σήκωσες, αυτόν τον ίδιο ακόμη θα τον επικροτήσεις και θα πολεμήσεις, όπως ακριβώς τον Ιησού και Θεό μου, έτσι βέβαια και το Πνεύμα που έχει την αυτή με Αυτόν φύση. Και επειδή δεν μπορείς να απλώσεις τα χέρια σου εναντίον του Χριστού, αφού είναι Θεός, και κατέβηκε για να πραγματοποιήσει τη σωτηρία των ανθρώπων (διότι μια φορά έπρεπε να πάθει κατά τη σάρκα ο Θεός για χάρη της σωτηρίας του πλάσματός Του, και υπέφερε ο Μονογενής την τρέλα των ανθρώπων - Λουκ. κδ' 46) με το να οπλίζεσαι εναντίον των μαθητών τους οποίους το Πνεύμα εμπνέει, θα δείξεις τη δική σου προετοιμασμένη πονηριά. Και θα κατορθώσεις όμως τόσο, όσο βέβαια είναι το μίσος σου για τον Θεό, και θα δεχτείς τις συμφορές που εξ αιτίας του μίσους σου θα σε περικυκλώσουν. Αλλά των μαθητών θα γίνει ακουστός ο λόγος σε όλη τη γη.

Τι αθεράπευτη, αλήθεια, που είναι η κακία σου, η οποία διασκορπίζει καλά τους μαθητές στη συνάθροιση των εθνών, τα οποία θα δεχτούν αληθινά τη σοφία των σωφρόνων στομάτων και από εκεί θα πιουν το γλυκό κρασί της πίστεως, ξεπλένοντας την πίκρα της αλμυρής απιστίας. Από τα έθνη όταν τιμάται ο αγαπητός Του Υιός, τιμάται και το αγαθό Του Πνεύμα, θα ευφρανθεί ο Θεός και Πατέρας καθώς τιμάται και λατρεύεται μέσω αυτών. Και θα ανταποδώσει τη δόξα προς αυτούς τους οικείους της Αγίας Τριάδας, απωθώντας εσένα και τις λατρείες σου. Από αυτούς όμως θα προσκυνείται με τη λατρεία «εν Αγίω Πνεύματι», το Οποίο σήμερα κατέβηκε με τη μορφή πυρίνων γλωσσών. Διότι πρέπει η δική σου πολυλογία, μαζί όμως και η φλόγα της άλλης ασέβειας που είναι απλωμένη στον κόσμο, να διακοπεί με πύρινη φωνή ή να ακουστεί από πύρινες γλώσσες. Αλλά ο Ιουδαίος ας λέει ανοησίες και

όποιος άλλος σαν εκείνον δεν βλέπει τη χάρη του Πνεύματος που φαίνεται καθαρά. Όμως εμείς που φωτισθήκαμε με το θείο Του φως και μέσω εκείνων που από φιλανθρωπία πραγματοποίησε την κατοίκηση μέσα μας, αφού απολαύσαμε τη φανέρωσή Του σε μεγάλο βαθμό, ας τιμήσουμε το Πνεύμα όπως πρέπει σε Θεό. Ας Το δοξάσουμε όπως διδαχτήκαμε. Ας Το τιμήσουμε όπως μας δόθηκε εντολή, βλέποντάς Το να συντάσσεται και να προσκυνείται μαζί με τον Πατέρα και τον Υιό. **Υπάρχει μαζί τους προαιώνια και δεν προήλθε στην αρίθμηση μαζί τους πιο μετά. Δεν είναι ξεχωρισμένο από την εξουσία της Τριάδας, ούτε ξένο προς τη θεία φύση, ούτε είναι αμέτοχο στα όσα κοινά γνωρίσματα έχει ο Πατέρας και ο Υιός, δηλαδή κάθεται στον ίδιο θρόνο, έχει την ίδια δόξα, δημιουργεί μαζί τους και βασιλεύει μαζί τους.**

Ας μην παρακινηθεί κάποια γλώσσα αναιδής εναντίον του Πνεύματος, το Οποίο βασιλεύει και δημιουργεί, να πει λόγια αθέμιτα. Από τον θείο Λόγο που έκτισε τα πάντα «στερεώθηκαν οι ουρανοί» (Ψαλμ. λβ' 6), αλλά έχουμε μάθει ότι και το Πνεύμα ήταν που συνεργαζόταν στη δύναμή τους. «Κανένας δεν γνωρίζει πραγματικά τον Πατέρα, παρά μόνον ο Υιός» (Ματθ. ια' 27), αλλά δεν υστερεί στη γνώση αυτή και το Πνεύμα. «Διότι το Πνεύμα εξετάζει και τα πιο βαθιά κρυμμένα σχέδια του Θεού» (Α' Κορ. β' 10). **Δίνει ο Υιός άφεση των αμαρτημάτων, την ίδια εξουσία έχει και το Πνεύμα.** Το Πνεύμα κάνει ευγενείς τους δούλους με το αξίωμα της υιοθεσίας (Ρωμ η' 15). Ας ντρέπονται αυτοί που κατεβάζουν στο επίπεδο της δουλείας το Πνεύμα που χαρίζει την ελευθερία (Β' Κορ. γ' 17). Αυτοί που δεν τρέμουν να τοποθετούν μεταξύ των κτισμάτων το Πνεύμα, που είναι **το αίτιο της κτίσεως**. Τι μεγάλη τρέλα! **Οι πνευματομάχοι δεν καταλαβαίνουν ότι πολεμούν τους εαυτούς τους.** Ακουίζουν τις γλώσσες τους εναντίον του εαυτού τους και δεν αισθάνονται. Δεν μου λες, εσύ σκοτεινό κτίσμα, εάν το Πνεύμα είναι κτίσμα, **πώς χαρίζει την ελευθερία;** Εάν δεν είναι Θεός, πώς μεταδίδει τη θείκη χάρη; Εάν δεν βασιλεύει, πώς κάνει τους ανθρώπους κληρονόμους της βασιλείας; Εάν δεν είναι της αυτής φύσεως με τον Θεό, πώς μέσω Αυτού μετέχουμε στη θεία φύση; (Ρωμ. στ 5). Τι σε αναγκάζει να αναδειχτείς βιαιότερος τύραννος, από εκείνον τον τύρανο που ήδη καταργήθηκε, εννοώ τον αποστάτη δαίμονα, με το να χορηγείς στο δημιούργημα μετά την αφθαρσία και πάλι τη φθορά; Διότι βέβαια τα κτίσματα δεν γίνονται άφθαρτα από κτίσμα. Εάν βέβαια το Πνεύμα είναι δούλο, ως πλάσμα είναι υποδουλωμένο στη φθορά, αν και για χάρη μας δόθηκε τόσο μεγάλο αντίλυτρο. Ο Υιός παραλαμβάνει το Πνεύμα, που έχει την ίδια δύναμη και συνεργάζεται μαζί Του στην ανάπλαση των ανθρώπων, και μαζί μ' Αυτό και με τον Πατέρα, πραγματοποιεί την αναγέννησή μας. Εάν όμως το Πνεύμα υπολογίζεται μαζί με τα κτίσματα, δεν μπορεί να ενεργήσει εκείνο για το οποίο εκλαμβάνεται ότι μπορεί. Γιατί δεν πρέπει να λες ότι βέβαια τίποτε δεν εμποδίζει το να εκλαμβάνει κανείς ως κτίσμα το Πνεύμα, και μετά να λες ότι Αυτό θα μας ελευθερώσει. Κατ' αρχήν, εάν αυτό που έχει φθαρεί ξαναπλαθόταν μέσω κτίσματος, για ποιο λόγο ο Δημιουργός έτσι με φιλοτιμία προχωρεί στο γεγονός και δείχνει τόσο μεγάλη τη θέλησή Του στο

έργο αυτό που ήταν δυνατόν να το κάνει χρησιμοποιώντας ως υπηρέτη και ένα κτίσμα; Και γιατί κατοικεί ο Υιός σε μήτρα, και τυλίγεται σε σπάργανα, και σε σύντομο χρόνο ο πλήρης Θεός λαμβάνει το πλήρες της δικής μου αναγεννήσεως; Και γιατί στήνεται Σταυρός και χέρια φονιάδων τολμούν ατόλμητα έργα, και Αυτός που είναι υπεράνω των ουρανών κρύβεται στη γη και φιλοξενείται σε τόπο φθοράς; Γιατί; Διότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος να βοηθήσει το πλάσμα, ούτε μπορούσε ο δούλος να προσφέρει τόσο μεγάλη ευεργεσία, ούτε μπορούσε μέσω του πλάσματος να απαλλάξει από τη φθορά, ούτε από το κτίσμα να λαμβάνει τόσο μεγάλο δώρο, αλλά από μόνο τον Θεό. Ο Οποίος, επειδή **παρακινήθηκε από ευσπλαχνία** και έκρινε πως έπρεπε να απαλλάξει τον άνθρωπο που τον βάρυνε η κάκωση, επειδή δεν ήταν δυνατόν με άλλον τρόπο να γίνουν έργο τα ορισθέντα, για να εκπληρωθούν εκείνα που παρηγορούν, παρέδωσε τον εαυτό Του. Γι' αυτό ο Χριστός διακονώντας, πώς, λοιπόν, παραλαμβάνει το Πνεύμα συνεργάτη στην ανάπλαση αυτού που εφθάρη, αφού δεν ήταν δυνατόν η κτιστή φύση να υπηρετεί το έργο της αναπλάσεως, εάν το Πνεύμα κατατάχθηκε μαζί με τα κτίσματα; Μετά, ποιος είναι ο τρόπος εμείς να αμαρτάνουμε σε άλλον και να λαβαίνουμε από Εκείνο τη συγχώρηση της αμαρτίας, στο Οποίο βέβαια δεν είμαστε υπόλογοι; Διότι ο άνθρωπος αμάρτησε όχι σε κτίσμα, αλλά στον Θεό, μη τηρώντας την εντολή που Αυτός έδωσε. Πώς, λοιπόν, με ελευθερώνει από το χρέος η κτιστή φύση στην οποία δεν είμαι υπόλογος; Καθόλου, λοιπόν, εσείς που λογίζεσθε λανθασμένα για την Τριάδα και διατίθεσθε επικίνδυνα για τα δικά σας πράγματα, να μη στερείτε το Πνεύμα από τη δόξα Του. **Ούτε ξεχωρίζοντάς Το από τη θεϊκή ίση τιμή του Πατέρα και του Υιού να το κατεβάζετε στην τάξη των κτισμάτων**. Ντραπείτε το μεγαλείο του αξιώματος, εάν βέβαια δεν θέλετε από άλλα, αλλά τουλάχιστον ντραπείτε από τη μαρτυρία που δίνει ο Λόγος, ο συγγενής του Πνεύματος. Λέει προς εκείνους που τους ανέθεσε τη διακονία, όταν αναλήφθηκε προς τον Πατέρα: *«Πηγαίνετε, λοιπόν, και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη. Βαπτίστε τους στο όνομα του Πατέρα και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος»* (Ματθ. κη' 19). Δεν μπορεί στη Δεσποτική διάταξη των Προσώπων να μετέχει και το δούλον. **Μετέχει στη διάταξη, λοιπόν, το Πνεύμα, γιατί είναι επίσης Δεσπότης και όχι δούλο**. Επειδή είναι συνδημιουργό, συνεργάζεται στην ανάπλαση του δημιουργήματος. Επειδή είναι Θεός χαρίζει τη μετοχή στη δική του θεία δόξα και όχι σε κάποια δόξα άλλου, της οποίας είναι ξένο, όπως λέει ο ασεβής λόγος. Επειδή είναι υπεράγαθο πηγάζει την αγαθότητα, επειδή είναι υπεράγιο πηγάζει την αγιότητα, επειδή έκτισε αγιάζει τα κτίσματα. Λοιπόν, δεν υπάρχει, σαν να πήρε την ύπαρξή Του από τα κτίσματα, επειδή δεν μεταδίδουν στα κτίσματα αγιασμό όσα είναι κτίσματα ίσα με αυτά. Διότι πώς θα μεταδώσει εκείνο το οποίο δεν το έχει από τον εαυτό του, και το οποίο το έχει ανάγκη παρόμοια κάθε κτίσμα;

Αλλά, λέει, *«λαμβάνει από αυτά που έχω εγώ»* (Ιω. ιστ' 15) και *«τον στείλω εγώ»* (Ιω. ιε' 26) και άλλα τέτοια αποφθέγγονται τα άδικα χείλη, κάνοντας συνήγορο στη βλασφημία τους τον έλεγχο της ασεβείας τους. Δεν είπε ο Ευαγγελιστής *«λαμβάνει από αυτά που λέω εγώ»* για να βρεις εσύ αφορμή της ύβρης.

Ούτε για να υποθέτεις ότι ο Χριστός όντας πλούσιος ως Δεσπότης δίνει, και το Πνεύμα έχει ανάγκη και με δουλικό τρόπο λαμβάνει, αλλά με τα λόγια αυτά παρουσιάζει τα **κοινά προσόντα** και ότι δεν διαιρούνται. Λέγοντας παρόμοια με τα λόγια αυτά για το Πνεύμα και για την οικειότητα του Υιού με τον Πατέρα: «*Εγώ ήλθα εξουσιοδοτημένος από τον Πατέρα μου*» (Ιω. ε' 43) και «*εγώ σε δόξασα επάνω στη γη*» (Ιω. ιζ' 4) και «*όλα όσα μου έδωσες προέρχονται από Εσένα*» (Ιω. ιζ' 7). Και ιδιαιτέρως λέει για τους μαθητές: «*Ανήκαν σ' Εσένα και τους έδωσες σ' Εμένα*» (Ιω. ιζ' 6). Τι λοιπόν; Επειδή επομένως ήλθε εξουσιοδοτημένος από τον Πατέρα και Τον δοξάζει, και όλα τα λαβαίνει από Αυτόν, θα Τον αποξενώσεις από το να είναι κι Αυτός Δεσπότης και από το να έχει την αυτή φύση; Αλλά φέρε ως παράδειγμα και εκείνα τα λόγια που λένε: «*και όλα όσα είναι δικά μου είναι και δικά σου, και τα δικά σου είναι και δικά μου και δι' αυτών θα φανερωθεί η δόξα μου*» (Ιω. ιζ' 10), και απομακρύνσου από τους φτωχούς λογισμούς. Μη νομίζεις ότι ο Πατέρας δίνει στον Υιό σαν Αυτός να έχει ανάγκη, αλλά ότι **από συμφώνου το επιτρέπει γιατί έχουν κοινή τη δεσποτεία**. Αν και αυτό σ' εσένα φαίνεται σαν έκφραση ευγνωμοσύνης και μετριότητας, όπως βέβαια φαίνεται και σε άλλους έτσι, όμως από αυτά εδώ που είπα εγκαταλείπεται η συζήτηση για τη μετριότητα. Λοιπόν, ούτε στο Πνεύμα δίνει αυτά που αναφέρθηκαν για όσους δεν διαστρέφουν τα ορθά και δεν κάνουν επίδειξη ζητώντας κάποια αφορμή για να Το υποβιβάσουν, αλλά διατρανώνει ότι και **το Πνεύμα έχει μαζί την αυτή φύση και την κληρονομιά της δόξας την οποία έχει ο Υιός προς τον Πατέρα**.

«*Λαμβάνει από αυτά που έχω εγώ*» (Ιω. ιστ' 15). Πώς λαμβάνει από αυτά που έχει Εκείνος; Διότι όσα κάνει ο Υιός, αυτά κάνει και το Πνεύμα. Όπως ακριβώς Εκείνος λαμβάνει από τον Πατέρα, και κάνει εκείνα τα έργα που βλέπει Αυτόν να κάνει.

«*Λαμβάνει από αυτά που έχω εγώ*». Δεν σημαίνει κάποια μετάδοση, της οποίας έχει ανάγκη, αλλά την **ίδια θέληση και ομοφροσύνη** από την οποία ποτέ δεν χωρίστηκε.

Λοιπόν, τα λόγια αυτά δεν σημαίνουν ούτε εκείνο το καινούργιο που θέλουν να εισαγάγουν οι νεωτεριστές για την ύπαρξη του Πνεύματος, δηλαδή το ότι το Πνεύμα έχει την εκπόρευση (προέλευση) από τον Υιό, του Οποίου τη μια αρχή κακώς μετατρέπουν σε πολυαρχία. **Δεν γνωρίζω από πού έφτασαν σ' αυτή τη δοξασία. Ποιο από τα δύο θέλουν; Να βάλουν τον Υιό στην εκπόρευση του Πνεύματος, κάνοντάς Τον μαζί με τον Πατέρα αίτιο της προελεύσεως του Πνεύματος, ή να αφαιρέσουν την εκπόρευση από τον Πατέρα;** Διότι, εάν το Πνεύμα προέρχεται από τον Υιό, πώς δεν προέρχεται και από τον Εαυτό Του, επειδή κάθε τι το οποίο είναι του Πατέρα και του Υιού, αυτό είναι και του Πνεύματος; Μετά τι; Συμβαίνει όχι μόνο να μην προέρχεται από τον Υιό, αλλά ούτε από τον Πατέρα. Διότι εκείνο που έχει από τον εαυτό του την ύπαρξη, αυτό τι χρειάζεται να έχει αιτία υπάρξεως από αλλού; Ακόμη, αν το Πνεύμα έχει την ίδια δύναμη, πώς δεν προέρχεται

και ο Υιός από το Πνεύμα, όπως το πνεύμα από τον Υιό; Διότι, ή δεν έχει την ίδια δύναμη με Αυτό, στο να λαβαίνει, και όχι να δίνει, ή εάν βέβαια έχει την ίδια δύναμη, θα έχει και ο Υιός κάτι από το Πνεύμα, όπως Αυτός δίνει στο Πνεύμα. Και πώς εσείς στερείτε το Πνεύμα μόνο από αυτό, δηλαδή το να προέρχεται από τον εαυτό Του, χωρίς να αφαιρείτε τίποτε από τα άλλα, τα οποία έχουν προστεθεί στον Πατέρα και τον Υιό; Διότι, ή και των άλλων θα μπορούσε να στερηθεί, για να είναι εμφανέστερη η ύβρη, ή εάν δεν στερηθεί των άλλων, να μη στερηθεί ούτε και την ύπαρξή Του από τον Εαυτό Του. Γιατί, λοιπόν, η εκλογή γίνεται μόνο γι' αυτό; Μετά, αν το Πνεύμα προέρχεται από τον Πατέρα και τον Υιό, και με την προσθήκη αυτής της ιδιότητας διακρίνεται από την πατρική υπόσταση, πώς δεν είναι προς τον Πατέρα κατώτερο ως προς το ομοούσιο και της οικειότητας του Υιού, εάν βέβαια ο μεν Υιός έχει την ύπαρξη από τον Πατέρα, στον δε Υιό προστίθεται το ότι είναι και αίτιος του Πνεύματος; Και εάν και όλα όσα έχει ο Υιός τα λαβαίνει από τον Πατέρα, από εκεί θα είναι και το να εκπορεύεται το Πνεύμα από Αυτόν. Ποια, λοιπόν, ήταν η γενναιοδωρία, το να δώσει στον μεν Υιό να προέρχεται το Πνεύμα από Εκείνον, στο δε Πνεύμα να μη δώσει ούτε από τον εαυτό Του να εκπορεύεται, ούτε ακόμη να μετέχει στη γέννηση του Υιού; Και εάν είναι μεγαλύτερος ο Πατέρας, γιατί είναι αίτιος του Υιού, πρέπει να είναι μεγαλύτερος και ο Υιός με το να είναι αίτιος του Πνεύματος. Και πώς σας ξεφεύγει ότι η υπόσταση του Πνεύματος μικρύνεται, όταν ο μεν Υιός αναφέρεται πως έχει ένα αίτιο υπάρξεως, και το Πνεύμα αναφέρεται πως έχει δύο αίτια; Και εάν από αυτή την ακολουθία είναι μεγαλύτερος ο Υιός από το Πνεύμα, πώς η βλασφημία προς το Άγιο Πνεύμα δεν θα είναι μεγαλύτερη της βλασφημίας προς τον Υιό; Διότι αυτό δίδαξε ο Σωτήρας λέγοντας πως **η βλασφημία προς το Άγιο Πνεύμα, σ' αυτόν τον κόσμο και στον μελλοντικό θα έχει ασυγχώρητη την τιμωρία** (Ματθ. ιβ' 32, Μάρκ. γ' 29, Λουκ. ιβ' 10).

Από τον Πατέρα και τον Υιό, λοιπόν, εκπορεύεται το Πνεύμα; Και πού είναι η διδασκαλία της πίστεως για τη μοναρχία του Θεού; Και πώς δεν θα παρουσιαστεί η πολυαρχία; Διότι τι θα εμποδίσει, σύμφωνα με αυτόν τον λόγο, και το Πνεύμα να είναι αίτιο άλλου, και εκείνο πάλι κάποιου άλλου; Και έτσι πάλι θα προκύψει η πολυαρχία. Το Πνεύμα εκπορεύεται από τον Πατέρα και τον Υιό, και πως Εκείνος που γνωρίζει τον Πατέρα, όπως ο Πατέρας γνωρίζει τον Υιό (Ιω. ι' 15) λέει **«Το Πνεύμα της Αλήθειας, που εκπορεύεται από τον Πατέρα»** (Ιω. ιε' 26); Αλλά εάν το Πνεύμα προέρχεται από τον Υιό, έχει την ίδια προέλευση ή διαφορετική από τον Πατέρα; Αλλά, εάν βέβαια έχει την ίδια, γιατί χρειάζεται την εκπόρευση και των δύο αφού υπάρχει αυτή; Και εάν είναι άλλη από τον Πατέρα και άλλη από τον Υιό, αλλά ας σιωπήσουμε για τη συνέχεια. Τι λοιπόν; Ποιος είναι μάλλον ο αίτιος του Πνεύματος, ο Πατέρας ή ο Υιός; Αλλά εάν βέβαια είναι ο Πατέρας, πώς έχοντας την υπεροχή χρειάστηκε το κατώτερο; Και εάν είναι ο Υιός, όχι μόνον όπως φαίνεται έχει κοινωνία με τον Πατέρα σχετικά με την αιτία του Πνεύματος, αλλά και μόνος ο Ίδιος είναι αίτιος του Πνεύματος αντί για τον Πατέρα. Μετά, εάν το Πνεύμα εκπορεύεται από τον Υιό, πώς ο Υιός αυτό δεν το δίνει από τον εαυτό Του; Και πώς

όλα τα λαβαίνει από τον Πατέρα; Και με ποιο τρόπο δεν δίνει και Αυτός στο Πνεύμα το Οποίο έχει την αιτία Του σ' Αυτόν για να γίνει κι Αυτό αίτιο ώστε, όπως ακριβώς Εκείνος, να έχει το προνόμιο του ιδίου αιτίου, ώστε και το Πνεύμα να μη στερείται της τιμής αυτού του είδους; Ίσως να πει κανείς ότι βέβαια ούτε και τον Πατέρα εμποδίζει κανείς. Διότι, πώς Αυτός κοινοποίησε το μοναδικό χαρακτηριστικό Του, σύμφωνα με τον δικό σας λόγο;

Αυτά βέβαια, λένε, είναι συμπληρωματικό έργο του δρόμου για να ελεγχθεί ο νεωτερισμός. Όμως εσείς που έχετε αγαθότερους λογισμούς, μη ξεντύνεσθε την ελευθερία, ούτε να επιστρέψετε ελεεινά προς τη δουλεία της φθοράς, με τα οποία γίνεσθε αρνητές της εξουσίας Εκείνου που ελευθερώνει ως Δεσπότης. Αλλά εκείνοι δεν θέλουν. Ας μείνουν όπως προτιμούν. Αυτοί μεν θα γνωρίσουν τη δεινότητα των επινοήσεών τους, επειδή βέβαια θα τους περικυκλώσουν τα αναπόφευκτα δεινά, γιατί θα είναι υπόλογοι για την ασυγχώρητη βλασφημία προς το Πνεύμα. Εμείς όμως διαπρέποντας σωστά στην υιοθεσία, στο να γνωρίζουμε τέλεια την τιμή προς Εκείνον που μας υιοθέτησε, ως τέκνα Θεού, να εκθειάσουμε το Πνεύμα που **είναι ομοούσιο του Θεού**, που είναι αληθινό φως, που φώτισε τα πέρατα, που είναι ευθές και καθοδήγησε προς την ευθύτητα της σωτηρίας όσους πλανώνται στα δύσκολα μονοπάτια της απώλειας. Αυτό που πηγάζει την αγαθότητα, και σε όσους μετέχουν σ' Αυτό τους χαρίζει την αγαθοσύνη, Αυτό που είναι η ακατάληπτη πηγή της αγιότητας, και στον αγιασμό του Οποίου μετέχοντας από τη δημιουργία τους και όντας μέχρι τώρα πλησίον Του οι άυλες αγγελικές δυνάμεις, αγιάζονται. Αν και για τη σκοτεινότητα της προαιρέσεως, ο διάβολος αποσπάσθηκε με βία από την άγια και ολοφώτεινη τάξη και έγινε αμέσως βέβηλος και σκοτάδι. Και καλλωπίζονται με το να μετέχουν στην καλλονή του αγιασμού τα υπόλοιπα σύνδουλα κτίσματα. Διότι έτσι όλα είναι και λέγονται πολύ καλά (Γεν. α' 31), αυτά που δημιουργήθηκαν από τον Πατέρα διά του Υιού και τελειοποιήθηκαν με την άγια μετάδοση του Πνεύματος. Αυτά τα οποία εξ αιτίας της αμαρτίας που εισήλθε, αφού με τη φθορά έχασαν την ομορφιά τους, πάλι από το αγαθό Πνεύμα καταστολίζονται και ανακαινίζονται σε καλύτερη κατάσταση της προηγουμένης. Εάν, λοιπόν, μετά την αμαρτία συντρίφθηκαν τα έργα του Θεού, **μετά όμως από την ανακαίνιση έγιναν ανώτερα της συντριβής**.

Βλέπεις πως δεν είναι δούλο το Πνεύμα, που έκανε ευπρεπέστερη την κτίση, από την κατάσταση στην οποία βρισκόταν πριν. Διότι πια δεν προχωρεί εναντίον της φθοράς, αφού ενώθηκε και προσλήφθηκε από τον Λόγο που αναίρεσε τη φθορά και μέσω Αυτού με το Άγιο Πνεύμα εγκαινιάσθηκε η αφθαρσία. Ο Χριστός με την τόσο μεγάλη νίκη, αφού κάθισε επάνω στον πατρικό θρόνο, από τον οποίο ποτέ δεν απομακρύνθηκε, επιπλέον έστειλε προς τον κόσμο τον σύνθρονο Παράκλητο, ο Οποίος από τη μια διατράνωσε τη δόξα Εκείνου και από την άλλη **οδήγησε το πλάσμα προς την δική του αντίστοιχη δόξα**. Και με την ακτινοβολία του Πατέρα -που είναι ο Χριστός- (Εβρ. α' 3), αφού αποχωρήσει το σκοτάδι της ασέβειας,

να καταφωτισθούν οι αφώτιστοι με **το Πνεύμα το Οποίο είναι ομοούσιο με τον Υιό**. Και κατεβαίνει με τη μορφή πύρινων γλωσσών σωματικά μαζί και θεϊκά, από τη μια για να κάνει γνωστή τη θεότητα, «γιατί ο Θεός μας είναι φωτιά που κατακαίει» (Εβρ. ιβ' 29), και από την άλλη για να δείξει τη συγγενείά Του με τον συγγενή Λόγο και κάνοντας ορατή την παρουσία, όπως και ο Λόγος φανερώθηκε με σώμα. Και εμφανίζεται με τη μορφή γλωσσών με υπαινιγμό στα γνωστά γεγονότα που θα συμβούν. Όπως ακριβώς προηγουμένως στο βάπτισμα εμφανιζόταν με τη μορφή περιστεράς, ανακοινώνοντας το τέλος της αμαρτίας του κατακλυσμού, αν και σ' αυτήν η αιτία των τελουμένων αναφέρεται στον θείο Λόγο, δείχνοντας το είδος που φανερώθηκε. Διότι η κάθοδος του Πνεύματος είναι έργο του Λόγου. Και ίσως, για να εκπληρώσει τα όσα υποσχέθηκε στους μαθητές εμφανιζόταν κάνοντας σαν να είναι παρών ο Λόγος. Και δίνοντας σ' αυτούς, όπως και πριν, έδινε το Πνεύμα όντας μαζί τους, άλλοτε μόνο με τον λόγο και άλλοτε εμφυσώντας το δώρημα, με το να υπονοείται και όχι να είναι εμφανής σ' αυτούς η παρουσία του Διδασκάλου, διά των οποίων με το σημείο των γλωσσών γέμιζαν με τη θεία δύναμη. Και ας μην κάνει επιδρομή κανένας ασεβής και ανόητος και απομακρύνει σαν να είναι θήραμα τα λόγια που είπαμε, ούτε να προσπαθήσει να ορίσει το Πνεύμα συμπληρώνοντας κάποια οργανική ανάγκη, επειδή ο δικός μας λόγος και η γλώσσα σφάλλουν στη δομή. Αλλιώς κινδυνεύει να κατατάξει το Πνεύμα μαζί με τα κτίσματα, αλλά μαζί και με τα σώματα· και ακόμη συγχέοντας τα άνω και τα κάτω θα χάσει το παν της ευσεβείας. Και τι σημαίνει βίαια πνοή, παρά το ότι δίνει μήνυμα για την ταραχή που φέρνει την σωτηρία όσων πλέουν στη θάλασσα της αθείας, και καλώς ταραζονται και οδηγούνται προς τον σωτηριώδη λιμένα της θεογνωσίας από τους καλούς γνώστες κυβερνήτες, τους οποίους τοποθετώντας το Πνεύμα δωρίζει την καλή γνώση;

Τι λες εσύ ο συκοφάντης των θαυμασίων πραγμάτων και με την αμυαλοσύνη σου ισχυρίζεσαι πως τα παράδοξα δημιουργήθηκαν από τη μέθη; Χλευάζεις τα υπερφυσικά; Κι αυτούς που κινούνται από το Πνεύμα, από τη δική σου ακμαία αναισθησία, λες πως είναι μεθυσμένοι με μούστο (Πράξ. β' 31). Λες και είσαι πολύ νηφάλιος εσύ, ο οποίος βλέπεις σ' αυτούς τη χάρη που πριν ήταν παρούσα μόνο σ' εσένα, να χορηγείται σε κάθε άνθρωπο. Μη βρίσκοντας τρόπο για να την ντυθείς ως ένδυμα, ούτε μετανοώντας για την προηγούμενη μάχη σου κατά του Θεού, για να μην πλουτίσουν άλλοι με τις θείες δωρεές, αυτοί που μέχρι τώρα ήταν φτωχοί. Εσύ που από παλιά ήσουν πλούσιος μ' αυτές τις δωρεές, θα εγκαταλειφθείς μόνος και φτωχός. Διότι ήδη φεύγουν προς τα πίσω τα καλά που είχες πριν, και φεύγει από εσένα κάθε δωρεά, και σου αφαιρείται κάθε τι το πολύτιμο και αντί για την περιουσία των θείων αγαθών που είχες πριν, σε περικυκλώνει έσχατη φτώχεια. Διότι σ' αυτό σε οδηγεί ο φθόνος τον οποίον από την αρχή εγκυμονώντας δεν τον τελειώνεις και πορεύεσαι εναντίον της σωτηρίας σου. Από τον οποίο φθόνο και τώρα, αφού στενοχωριέσαι και πιάζεσαι να κομματιάσεις πάλι τις συνηθισμένες ωδίνες της θεομαχίας που είναι προάγγελοι της αυτοκτονίας, στέλνεις τη λοιδορία

των ασεβών χειλέων, αλλά αυτή θα παραταχθεί εναντίον σου. Διότι δεν θα φοβήσεις ακόμη τους πρώτους στη μάχη του Ευαγγελίου, ούτε θα δεις να κάνουν λόγο για την αμυαλοσύνη σου, αλλά αφού γέμισαν από την πύρινη δύναμη που τελευταία κατέβηκε επάνω τους, και θεωρώντας τον δικό σου αγώνα αγώνα για νήπια, θα κατακάψουν περισσότερο εσένα που πυρπολείσαι από τη μανία, αλλά το φως της ευσεβείας θα το ανάψουν παντού. Είναι μεθυσμένοι με μούστο; Πληροφορήσου από αυτούς που γίνονται σώφρονες από τη διδασκαλία που βγαίνει από το στόμα εκείνων οι οποίοι, σαν ακριβώς από γλυκύτατο τρεχούμενο νερό, δροσίζονται από το ποτό που προέρχεται από εκεί. Και τώρα, βέβαια, αυτά τα πλήθη που βλέπεις αντλούν, μετά όμως από λίγο θα δεις από την πηγή να γεμίζουν όλα τα πέρατα της γης, και να κατακλύζεται η ασέβεια από τα λογικά ρείθρα. Τόσα πολλά φέρνει η μέθη για τον σωφρονισμό του πλάσματος. Ω αυτή η μέθη που μάχεται τον Θεό, και δεν θέλει να λήξει, ούτε να συνέλθει, ώστε να αναγνωρίσει τον Δεσπότη που ήλθε για να σώσει!

Αλλά βέβαια, όσοι είναι νεκροί στις αισθήσεις από το πάθος του φθόνου, και γι' αυτό, για τα θαυμάσια που συμβαίνουν τους έχει αφαιρεθεί η σύνεση, ας αφεθούν να χαθούν μαζί με την αναισθησία τους. Εμείς όμως, αφού ζωοποιηθήκαμε από το Πνεύμα, αλλοιωθήκαμε με τρόπο ιερό, όπως ακριβώς με θεία λόγια, έτσι ακριβώς και με θείες πράξεις να Το τιμήσουμε, με την οποία τιμή εξαιρετικά χαίρει ο Θεός. Να σταματήσουμε να κάμνουμε τα νεκρά έργα των Παθών. Να έχουμε με πράξεις τη ζωοποιό ενέργεια των αρετών. Να αλλάξουμε την άσχημη μορφή της αμαρτίας. Ας δεχτεί η μορφή μας τη θεία καλλονή. Ο Μονογενής Υιός γκρέμισε τον μεσαίο τοίχο της έχθρας με το να γίνει μεσίτης. Καταλλάγηκε ο Θεός και Πατέρας. Έκανε οικείους τους ανθρώπους, υιοθετώντας τους ο Παράκλητος. Ας σταθεροποιηθεί η εξοικείωση. Πώς, λοιπόν, θα γίνει αυτό; Ας μιμηθούμε την αγαθοσύνη Εκείνου που την έκανε. Ας μη διαψεύσουμε την υιοθεσία με τη συμπεριφορά μας. Ας πράξουμε ο ένας προς τον άλλον εκείνα που έδειξε προς εμάς ο σπλαχνικός Πατέρας. Ας μεταδώσουμε τη φιλανθρωπία εμείς που δεχτήκαμε τη μεγάλη φιλανθρωπία. Μη κλείσεις χωρίς συμπάθεια τα σπλάχνα, εσύ που όχι μόνο είχες ανάγκη από τη συμπάθεια, αλλά και περισσότερο έτυχες της συμπαθείας με το να λάβεις την παρρησία του Υιού προς τον φιλόφιλο Δεσπότη. Να μην υπερηφανευθείς εσύ που έλαβες τιμή μεγαλύτερη από τους άλλους. Ούτε οφείλοντας για όσα πήρες από τον Θεό περισσότερο να σέβεσαι, εσύ όμως, επειδή έτυχε να πάρεις μεγαλύτερη ευεργεσία, γι' αυτό περισσότερο περιφρονείς. Μιμήσου Αυτόν που κατέβηκε από το άπειρο ύψος, για να τιμήσει τη δική σου αδοξία. Να μην κάνεις την υπόθεση για την οποία φροντίζεις τους πιο αδυνάτους, αφορμή του εναντίον τους εξευτελισμού. Μιμήσου τη συμπάθεια του Ιησού «ο Οποίος, αν και ήταν Θεός, δεν θεώρησε την ισότητά Του με τον Θεό αποτέλεσμα αρπαγής, αλλά τα απαρνήθηκε όλα» (Φιλιπ. β' 6) για να σου δώσει συμπάθεια. **Να μη γινόμαστε αυστηροί υπολογιστές των χρεών των άλλων προς εμάς, εμείς που συγχωρηθήκαμε για άπειρα χρέη, για να μη μας εισπράξουν ακριβώς εκείνα που χρεωστούμε.** Ας ζηλέψουμε τον αγαθό κύριο, αλλά όχι τον πονηρό δούλο, ο οποίος στη συμπάθεια προς τον σύνδουλό του δεν

μιμήθηκε τη γνώμη του κυρίου του προς αυτόν, την ευσπλαγχνία την έκανε να φανεί αυστηρή. Και επειδή απαιτούσε απαραίτητως να εισπράξει τα οφειλόμενα προς αυτόν, εισπράχθηκε και αυτού ολόκληρη η οφειλή. Ας μη μιμηθούμε το κακό παράδειγμα, για να μη βρεθούμε στην ανάγκη να μας γίνει παρόμοια είσπραξη. Διότι ο Χριστός που μας συγχώρεσε με το να χυθεί το αίμα Του λέει «*Συγχωρείτε και θα σας συγχωρηθεί και να γίνεσθε σπλαγχνικοί, όπως ακριβώς και ο ουράνιος Πατέρας σας είναι σπλαγχνικός*» (Λουκ. στ' 37). Θρέψε τον φτωχό για να σε θρέψει ο Χριστός που πείνασε. Ντύσε τον γυμνό. Συμπάθησε αυτόν που παρόμοια μ' εσένα δημιουργήθηκε με την ίδια παλάμη του Θεού γι' αυτά που βλέπεις να υποφέρει και δεν απολαμβάνει παρόμοια άνεση μ' εσένα. Και μάλλον, όσο ο ίδιος δεν έχεις ανάγκη της συμπαθείας των άλλων, εάν βέβαια κάποιος έτυχε να έχει τέτοιο καλό ταξίδι στην αρμύρα του βίου, να μεταδώσεις τόσο μεγαλύτερη συμπάθεια στους άλλους. **Μην παραβλέψεις ούτε να περιφρονήσεις την παραπεταμένη εικόνα που είναι της ίδιας αξίας μ' εσένα. Είναι κι αυτός εικόνα του Θεού, παραπλήσια μ' εσένα, αν και εκείνος είναι παραπεταμένος στο ύπαιθρο και εσύ περνάς τον καιρό σου σε κατοικία. Και ίσως βέβαια να έχει μεγαλύτερη ομοιότητα προς το αρχαίο κάλλος.** Και μαρτυρία για τον λόγο αυτό δίνει ο γυμνός Λάζαρος και εκείνος που ντυνόταν τα πολύτιμα ρούχα. **Έτσι θα διασώσουμε τη συγγένεια προς τον Πατέρα. Αφού διαμορφώσουμε τους εαυτούς μας με τέτοια χαρακτηριστικά δεν θα διαψεύσουμε την υιοθεσία. Έτσι θα υπηρετήσουμε τον Υιό, ο Οποίος μας προσέλαβε ως αδελφούς Του και μας συμφιλίωσε. Έτσι θα τιμήσουμε τον Παράκλητο, που μας έφερε την εγγύηση της συμφιλίωσης με τη δική μας τιμή και θεραπεία και σωτηρία, για την οποία όλα τα τακτοποιεί και τα κάνει.**

Αλλά, Εσύ Παράκλητε, που κάθεται στον ίδιο θρόνο με τον Πατέρα και τον Λόγο, ο λόγος που τιμά τον ερχομό Σου ας είναι μέχρις εδώ. Εσύ όμως με την ηγεμονική Σου εξουσία ας στηρίζεις τον ηγεμόνα νου μας και να μην αφήσεις να καλυφθεί από τη σκοτοδίνη που Εσύ έδωξες, ούτε να σφάλλει κατά την ενέργεια σε κάθε προσπάθεια του βίου, περισσότερο όμως στη διακυβέρνηση του κοσμικού πλοίου, την οποία ανέθεσες σ' εμάς. Εσύ ο Νους (Πατέρας), η Σοφία (Υιός) και το Πανάγιο Πνεύμα, η μία φύση και αδιαίρετη Βασιλεία, της οποίας η εξουσία είναι αιώνια, δίδε ανάλογα προς το μέγεθος των πράξεων και την αντίληψη των επινοήσεων, οδηγώντας μαζί μ' εμάς και προστατεύοντας αυτούς των οποίων επέτρεψες να έχουμε την επιστασία τους, ώστε με δεξιότητα από εμάς να διοικείται ο δικός Σου περιούσιος λαός και στα επίγεια σκοτεινά συμπτώματα να μην έχει πείρα των γεγονότων, και να μετέχει στις ουράνιες καλές απολαύσεις, τις οποίες ας απολαύσουμε όλοι χωρίς εξαίρεση με τη δική Σου χάρη και αγαθότητα και εκεί να δοξάζουμε τη δική Σου γενική θεία εξουσία αιωνίως.

(P.G. 107, 133-158)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

---

*(Απόσπασμα από το βιβλίο “Από την Ανάσταση του Χριστού στην Πεντηκοστή”,
Μετάφραση: Γεώργιος Β. Μαυρομάτης, Εκδόσεις “Αρμός”)*